

Halle

1731, 27 33
THESES INAVGVRALES JVRIDICÆ

EX MATERIA

DE DONATIONE
PROPTER NVPTIAS

IN SPECIE VERO

DE QVÆSTIONE:

AN, ET IN QVANTVM DONATIO PROPTER
NVPTIAS SECVNDVM NOVISSIMVM JVS SAXONICVM
VXORI VTILITATEM PRÆSTET?

QVAM

RECTORE VNIVERSITATIS MAGNIFICO,
REVERENDISSIMO ET AMPLISSIMO DOMINO,

DN. PLACIDO,

REGALIS MONAST. SS. APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI ORD. S. BENEDICTI
INTRA ERFORDIAM ABBATE, PRÆPOSITVRE ZELLENSIS ET IN FRANCKE-
RODA AD VVERRHAM DOMINO, S. FACVLT. THEOL. ASSESSORE
PRIMARIO, ETC.

PERMISSV ATQVE AVCTORITATE
INCLYTÆ FACVLTATIS JVRIDICÆ

IN PERANTIQVA HIERANA,
SVB PRÆSIDIO

DN. ERNESTI TENZELII, JCTI,

EMINENTISS. AC SERENISS. PRINCIP. ELECT. MOGVNT. CONSIL. REGIMINIS,
JVDIC. PROVINC. AC FACVLT. JVRID. ASSESS., EJVSDEMQVE H. T. DECANI,
NEC NON CIVITATIS CONSVLLI PRIMARIO,

PRO LICENTIA

SVMMOS IN VTROQVE JVRE HONORES ET PRIVILEGIA
DOCTORALIA LEGITIME ACQVIRENDI

PVBLCÆ ERVDITORVM CENSVRÆ SVBMITTIT

AVTOR

JOH. JACOBVS Schreckenfuchs / *Offit. Misn.*
IN AVDITORIO MAJORI JVRIDICO HORIS CONSVE'IS.

DIE VII. MAJI A. M DCCXXXI.

ERFORDIÆ, Typis JOH. CHRISTOPHORI HERINGII, Acad. Typogr.

14.

THESES INAUGURALES JURIDICAE
EX MATERIA
DE DONATIONE
PROPTER NUPTIAS
DE QUASSIONE
AN ET IN QUANTUM DONATIO PROPTER
NUPTIAS SECUNDUM NOVENVM MVS SAXONICVM
VXORI VILITATEM PRÆSTET

AVTOR
REGTOR VNIERSITATIS MAGNIFICO

DR. P. A. G. I. D. O.

INSTITUTAE FACULTATIS IURIDICÆ

DR. ERNESTI TENNELLII I. C. T.

PRO LICENTIA
SVMPTVS IN TITULO VNI HONORIS ET PRIVILEGII
DOCTORALIS IURIS MAGIS ACCIPENDI
PUBLICE EXPOSITVS ET DEFENSVS

AVTOR
JOH. JACOBVS GÖTTSCHEWITZ I. C. T. M. J. C.

IN AULICO MAGISTRO IURIS CONSUETVS

DR. P. A. G. I. D. O.
HERRN DR. ERNESTI TENNELLII I. C. T. M. J. C.

L. N. J.

PRÆLOQVIVM.

Um animum induxissem
Lector benevole, in pu-
blicum tandem redire, &
dissertationem inauguralem
contexere, diu anceps hæsi-
tavi, quam potissimum ma-
teriam mihi enucleandam sumerem; donec
tandem privata meditatione in quæstionem
sub rubro propositam inciderem occasione
NOVISSIM. ORDIN. PROC. SAX. *ad Tit.*
XLIII. ad illam investigandam me illico ac-
cinxi, ne diutius expectando digniora superfe-

A 2

deam,

deam. Si forsā quid minus accurate dictum
irreperit, partim humanæ infirmitati, partim
festinationi dabis. Quod si a *Te, Benevole
Lector*, impetravero, constabunt *Tibi* rursus
mea officia, si non maxima, tamen promptif-
sima.

QVOD FELIX FAUSTVMQVE ESSE JVBEAT
S. S. ET INDIVIDVA TRIAS!

TRACTATIO.

§. I.

DONATIONEM INTER VIRVM ET VXO-
REM SIMPLICEM IN JURE NOSTRO PRO-
HIBITAM ESSE, regula est. *l. 1. & passim 1.
1. C. & D. de donat. inter vir. & uxor.* Ut ipso jure ni-
hil valeat in *l. 1. & 3. pr. de donat. int. vir. & uxor.*

§. II.

Hocce ita sancitum est ob subsequentes potissimum
rationes: 1) ne scilicet amor sit venalis, 2) ne conjuges
donationibus intemperantes profusa erga se facilitate
mutuo se amore spolient: 3) ne discuti matrimonia
ac dissolvi contingat, si non donaret is, qui possēt: 4)
ut famæ ac honori conjugum consulatur ne pretio
magis, quam officiis, amor inter eos conciliatus vi-
deatur.

A 3

§. III.

§. III.

Cum quo etiam consentaneum est Land-R. L. I. art. 31. §. darum mag sein Weib ic. & quod apud COLERVM P. I. Decis. XII. n. XXII. in eandem sententiam habetur, quando ibi allegat, quod talis donatio nihilominus sit invalida, etiamsi in hæredes donatarii collata sit: Daß solche nach ihren Absterben auf ihre nächsten Erben kommen solle. vid. CARPZ. P. II. constit. XII. Def. 14. cui jungi meretur BERLICH. P. II. conclus. 15. n. 2. seq.

§. IV.

Sicut autem nulla regula sine exceptione ita & hæc patitur suas limitationes; Constat enim valere omnino quasdam donationes inter conjuges e. g. si morte confirmantur juxta L. 32. §. 2. ff. de donat. int. vir. & uxor. l. 1. & 3. Cod. h. r. vid. GAIL. C. 2. obs. 91. n. 1. modo vivente adhuc donatore secuta fuerit traditio rei donatæ teste MEVIO P. 6. decis. 67. quæ tamen donatio summam 500. solidorum excedere non debet, si judicialiter non fuerit insinuata. WERNHER sel. observ. for. P. VIII. obs. 328. CARPZ. C. 13. def. 15.

§. V.

Quorsum etiam istæ donationes referendæ sunt, quibus donans non fit pauperior neque accipiens locupletior: Ea quippe potissima est ratio prohibitionis d. l. 3. qua cessante, cessat etiam prohibitio l. 5. §. 13. cum seq. 16. l. 25. l. 31. & passim de donat. int. vir. & uxor.

§. VI.

Multo magis vero, ut reliquas sicco pede transeam, *relatae sive reciprocae donationes licitae inter conjuges erunt.* CARPZ. d. const. 13. def. 18. Inter illas non ultimum locum obtinet DONATIO PROPTER NUPTIAS. Hinc eadem quoque a JUSTINIANO IMPERATORE §. 3. *Inst. de donat.* expressis verbis approbata & l. 19. *Cod. de don. propter nupt.* tanto robore impertita est, ut non solum licite fiat in securitatem & remunerationem dotis, sed etiam uxor ratione illius in bonis mariti semper gaudeat tacito pignore. vid. LUDOVICI in *Doctrin. ff. tit. in quib. caus. pign. vel tac. hypoth. contrah.* §. 2. & *ibidem allegat. BRUNNEM. de Proc. Conc. Cred. c. 5. §. 15. in notis ad STRYCK. voce Paraphern.*

§. VII.

Et hæc eadem donatio in præsentiarum cardo est circa quem quæstio nostræ dissertationis, AN, ET IN QUANTVM SECYNDVM NOVISSIMVM JVS SAXONICVM VXORI UTILITATEM PRÆSTET? vertitur, & investiganda venit.

§. VIII.

Antequam vero ad ventilationem quæstionis ipsius approperamus, non abs re erit, de DONATIONE PROPTER NUPTIAS in genere quædam præmittere, quo magis exinde lumen accendatur, nos autem faciliori negotio ad scopum veniamus.

§. IX.

§. IX.

Qua de causa non possumus silentio præterire, quod DONATIO PROPTER NVPTIAS cum dote communem substantiam, & ut uno verbo dicam, ab ista omne principium, basin ac fundamentum habeat, uti luculenter apparet ex *l. fin. in pr. C. de donat. ante vel propter nuptias.* DONELL. *14. comment. 9.* & insuper sine dote soluta, nulla plane intelligatur donatio propter nuptias, nec multo minus valeat. MEVIUS *P. 9. Dec. §2. n. 7.*

§. X.

Sicuti enim dos a muliere, sive ab alio, nomine mulieris proficiscitur in maritum, propter onera matrimonii sustinenda, *l. 20. C. de jure dotium* sic donatio propter nuptias a marito, vel ab alio, ejus nomine, in uxorem ad securitatem & remunerationem dotis acceptæ. *d. l. ult. Cod. de donat. ante vel propter nuptias* HILLIGER *ad DONELL. L. 14. c. 9.*

§. XI.

Ex quibus clarescit nullam donationem propter nuptias deberi, si dotem mulier, aut ejus nomine alius, nondum constituerit.

§. XII.

Et licet quidem ex sola promissione dos constituatur, tamen prædium non dicitur dotale, aut res pro dote assignata dotalis, nisi secuta traditione, sine qua dominium rei dotalis non transfertur, & sic maritus,

tus, cum ante traditionem constitutæ dotis non fiat dominus, & nullos fructus dotis lucrari possit, GAIL. 2. observ. 79. n. 9. nullam quoque ante traditionem donationem propter nuptias. FACHIN. L. 8. controuv. c. 68.

§. XIII.

Sciendum tamen, eos qui contra sentiunt, & donationis hujus exactionem mulieribus etiam dote non soluta, concedunt, exaudiendos esse in his tantummodo casibus. a) Quando mulier in mora non fuit, b) quando habita fuit fides de dote, c) quando data est dilatio ad solvendam dotem, & antequam dies cederet, solutum est matrimonium, d) quando per maritum stetit, quo minus dotem acciperet.

§. XIV.

Præsupposita itaque actuali dotis traditione locum omnino invenit sæpius memorata DONATIO PROPTER NUPTIAS quæ secundum HOPPIVM in *Commentario ad Inst. Just. Tit. de donat. §. 3. not. sub verb. quod ante nuptias sequentem* in modum describitur: QVOD SIT SPECIALIS CONTRACTVS, A IUSTINIANO in *Nov. 119. c. 1. CONSTITVTVS*, QVO MARITVS ALIQVID VXORI DONAT IN SECVRITATEM ET REMVNERATIONEM DOTIS ILLATE L. 19. C. de donat. ante nupt. Germ. Das Gegen-Vermächtniß, die Gegen-Steuer.

§. XV.

Ubi non possumus non annotare, quod eadem

in d. Nov. Et Nov. 61. c. 1. sponsalitiæ largitatis nomine veniat. Verum enim vero, si rem accuratius perpendas, improprie ita appellatur, dum scilicet donatio propter nuptias proprie sic dicta, multum differt a sponsalitia largitate, dum hæc ad amorem & affectionem conciliandam fit inter personas desponsatas, illa autem, in securitatem & remunerationem dotis, ut eo magis cautum sit uxori de dote, soluto matrimonio recuperanda, si forte a marito consumpta aut alio modo amissa, vid. HOPPIVS *cit. loco.*

§. XVI.

Multo magis cavendum est, ne nostra DONATIO PROPTER NVPTIAS cum dotalitio, quod moribus originem debet, & vocatur das Leib-Gedinge, die Leib-Zucht, jure civili autem plane incognitum est, iterum conferatur, vel potius confundatur, etiamsi hoc inter nobiles communiter infeudis constituatur, & illius vices soleat subire.

§. XVII.

Differunt enim in effectu inter se, quando scilicet dotalitium in compensationem dotis constituitur, ac in usufructu consistit, dotemque omnino absorbet CARPZ. *P. 2. C. 42. def. 3.* illa vero in securitatem dotis, adeoque eam regulariter non absorbet, sed dos salva manet, *L. fin. pr. C. de donat. propt. nuptias* unde porro in dotalitio pariter uxor jure prælationis gaudet, ac in ipsa dote CARPZ. *P. 1. C. 28. def. 93.* sed non æque in donatione propter nuptias, quippe quæ lucrum conti-

XIX. 2

B

net,

net, & J. Sax. nec privilegio, nec tacita hypothecca gaudet licet J. Civili hæc assignata in l. 22. §. 2. *Cod. qui pot. in pign.* CARPZ. d. l. def. 91. Præterea dictum dotalitium regulariter quotannis duplicatas dotis usuras complectitur, adeo, ut si uxor dotis nomine 1000. attulerit, centum annuatim post mortem mariti accipiat loco dotalitii vid. STRUV. in *syn. J. F. c. 14. rh. II.* Quandoque etiam quadruplicatæ usuræ statuuntur de quibus plura apud STRYCK. in *Tr. de success. ab intest.* *Diss. 4. c. 2. §. 13. seq. add. D. BERGER in resol. LL. Obsf. Lb. Tit. de Jure dot. circa fin.*

§. XVIII.

Restat adhuc ut etiam utilitates, quæ ex hac constituta donatione propter nuptias jure civili in uxorem redundant, breviter recenseamus; Quam obrem recurrimus ad supra allegatam HOPPII descriptionem, ubi notanter dixit: in SECVRITATEM, propterea, quod hæc intentione eadem constituitur, ut eo magis prosperum sit uxori de dote, sublato conjugio recuperanda. Ex quo apparet, uxori in rebus propter nuptias donatis non acquiri dominium, nec possessionem, nec fructus; hæc enim omnia apud maritum remanent L. 29. in f. D. & C. l. 29. de jure dot. sed tantum legalem, five tacitam hypotheccam, vi cujus maritus ejusmodi res, si immobiles sint, alienare & oppignorare prohibetur, ipsa vero uxor utiliter eas vindicare potest d. L. 29. G. & Nov. 61. c. 1. §. 1. ut ita certo respectu etiam dominium uxori competat. Vid. Dn. BERGER *Oecon. p. 135. §. XII.*

§. XIX.

§. XIX.

Uterius supra assertum est, QVOD IN REMVN-
RATIONEM dotis itidem donatio propter nuptias
constitui soleat; id quod tamen de illis casibus intel-
lectum volumus, in quibus vel ex lege, vel ex pacto,
mariti lucro dos cedit, de quibus vid. *L. 8. §. 5. C. de
repud. Nov. 127. c. 2.* addat. BACCHOV. *ad Tr. Vol. 2.
Diss. 19. th. 8. lit. b.*

§. XX.

Postquam vero JURE SAXONICO NOVISSIMO omnes
ac singulæ hypothecæ tacitæ sive legales, una cum ju-
re prælationis, per ORDINATIONEM PROCESSVS
SAXONICI RECOGNITAM à SERENISSIMO LE-
GISLATORE ex causis magis quam prægnantibus, pe-
nitus sublatae sint, ad quæstionem nostram in rubro
propositam propius accedimus, & quomodo hæc jure
isto novo nunc decidenda sit, ex instituto investiga-
mus.

§. XXI.

Ad feliciorum vero progressum, non possumus
non quin laudatæ ORDINATIONIS PROCESSVS
SAXONICI, in quantum circa hunc tacitarum hypo-
thecarum passum mutata & reformata est, ipsissima
verba in medium proferamus, quæ se *ad Titul. XLIII.
ita habent*: „*Setzen und ordnen demnach hiermit / daß we-
der einem Ehe-Weibe ratione dotis, noch dem Fisco,
wenn er mit jemanden contrahiret / noch auch denenjens-
gen / so zu Erbauung / Besserung und Erhaltung / inglei-
chen*

„hen Erkauffung eines Hauses oder Guttes etwas dar-
 „geliehen / hinführo ein *Jus prelativis*, oder auch nur
 „ein *Jus reale* zustehen solle, wenn sie sich deswegen
 „nicht eine Gerichtliche *Hypothec* constituiren lassen,
 „auf welchen Fall sie gleichwohl kein Vorzugs-Recht
 „vor denen älteren *Creditoribus hypothecariis* haben,
 „sondern gleich denen andern Gläubigern nach Ord-
 „nung der Zeit des erhaltenen Pfand-Rechts befrie-
 „diget, auch keine *Statuta*, so dieser unserer Verord-
 „nung zuwieder *attendiret* werden sollen.

§. XXII.

Ubi ad *Tit. XLV. §. 1. EJVSDEM ORDINA-*
TIONIS PROC. idem repetitur cum *additamen-*
tis: die *HYPPOTHECAS TACITAS*, weilen da-
 durch öftters grosse Gefehrde, und besonders bey *Con-*
curfibus Creditorum vieler Auffenthalt verurhsachet
 worden, wollen wir hiermit gänglich aufgehoben
 haben/ & porro ad *§. 4.* insonderheit soll denen Ehe-
 Weibern weder *respectu paraphernalium* noch *respectu*
dotis dergleichen ferner zustehen, sondern dieselbe, wenn
 sie sich nicht durch eine ausdrückliche Gerichtliche
Special-Hypothec prospiciret/ sich eines Pfand-
 oder Vorzugs-Rechts vor andern Gläubigern
 in keine Wege anzumassen haben / gestalt wir
 denn hiermit diese und überhaupt alle andere *Hy-*
pothecas tacitas nochmahls ausdrücklich cassiren
 und aufheben.

§. XXIII.

§. XXIII.

Quis itaque rebus sic stantibus, & cum ratione dotis JURE NOVO ELECTOR. SAXON. privilegium tacitæ hypothecæ expressis verbis sublatum, & quasi enecatam sit, idem tamen donationi propter nuptias saluum integrumque asserere velit? obstante clara lege universali, & argumento a dote, tanquam accessorio five potius correlato, desumpto, qualis argumentatio secundum DD. valida est, ut taceam, quod ex jam adducta *lege fin. in pr. C. de donat. ante vel propter nuptias* luculenter appareat, donationem cum dote communem habere substantiam, & pari passu ambulare.

§. XXIV.

Qua de re pro certo persuasum habemus, uxori melius consuli non posse, quam ut sibi in tempore expressam judicialem hypothecam in rebus hoc modo donatis constituendam curet, si donationis emolumento frui, & satis sibi ratione illatorum prospectum velit.

§. XXV.

Nec dubium ullum superest, quin in Saxonia maritus, qui dotem accepit, obstrictus sit ex æquitate tam naturali quam civili, conjugi donationem talem cum hypotheca judiciali procurare, & constituere.

§. XXVI.

Negare verò non possumus, quod uxore tale quid non postulante, vel ex nimio amore remittente, præsertim si majorennis sit, tam donatio propter nuptias, quam hypotheca expressa, plane postponi & in-

termitti possit. Tunc enim juri pro se introducto renunciaſſe videtur, *arg. l. penult. cod. de pactis* adeoque volenti non fit injuria *l. 34. C. de Transact.* nec damnum, quod sua culpa sentit, sentire videtur dicimus, *ex lege 203. de Reg. Jur.*

§. XXVII.

Sed annon officio magistratus incumbat prospicere uxoribus, de dotis, cujus notitiam accepit, securitate, merito quæri potest? Et licet in allegatis constitutionibus ORD. PROC. RECOGN. expresse decisus hic casus non videatur, affirmare tamen quæstionem istam non dubito.

- a) Quod publice interesse dicatur dotem mulieribus conservari, cum dotatas esse fœminas, ob sobolem procreandam, explendamque per liberos civitatem, maxime sit necessarium *l. 1. ff. sol. mat.*
- b) Quod mulieres in Saxonia in perpetua quasi curatela esse dicantur. Et sæpe illis ex officio de curatoribus prospiciatur.
- c) Quod verba allegatæ ORD. PROC. RECOGNIT: *Tit. 45. §. 1. und dergleichen* optima ratione ad hunc casum applicari possint. Sed filum hinc abrumperè nimia, qua nunc includor temporis angustia, jubet: qua de re hanc meam dissertationem brevissimis ita finio

*Gloria sit Patri, Nato sit Gloria Sancto,
Gloria Spiritui, Gloria sit Triadi.*

CO.

COROLLARIA

I.

Inter conjuges, non tam amare ac tanquam inter infestos jus prohibita donationis tractandum, sed ut inter junctos maximo affectu solam inopiam timentes.

II.

An senex puellam ducens, in juvenutis compensationem uxori donare possit? negatur.

III.

An maritus ex causa non acceptæ dotis, uxori, sicut donationem propter nuptias, ita etiam alimenta denegare possit? negatur.

IV.

An mulier propter osculum impudicum dotem, & cum ea donationem propter nuptias amittat? negatur.

V. An

V.

*An mulier, quae nullam dotem expressit,
omnia sua bona in dotem dedisse praesumatur?
negatur.*

VI.

Dos inter causas onerosas numeranda.

VII.

*Ultimo asserimus, tam maritum, quam uxorem,
rerum dotalium dominium habere, Et ita
duos dominos esse, quos tamen in solidum simul,
Et eodem tempore, lex averſatur?*

F I N I S.

ULB Halle

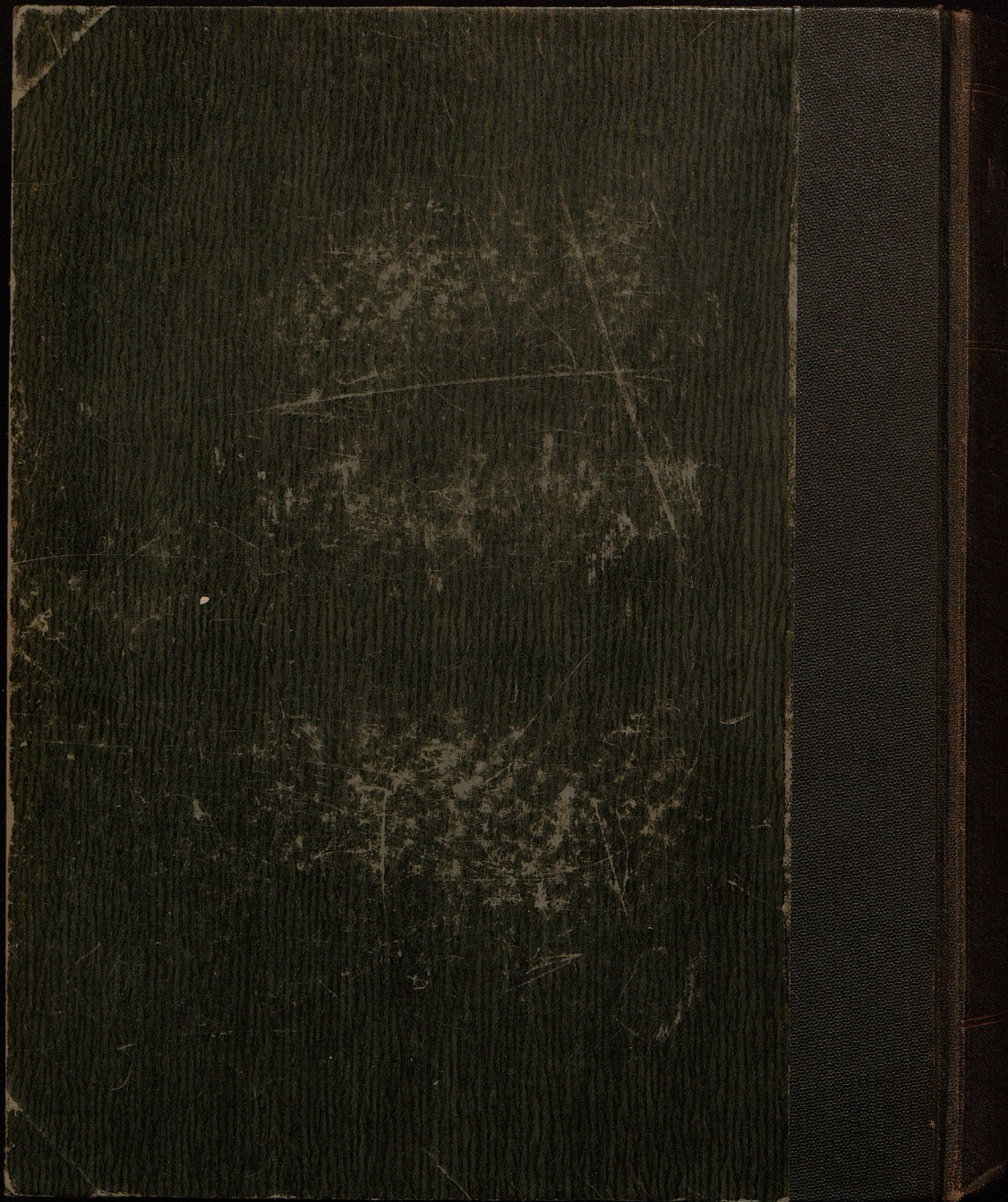
3

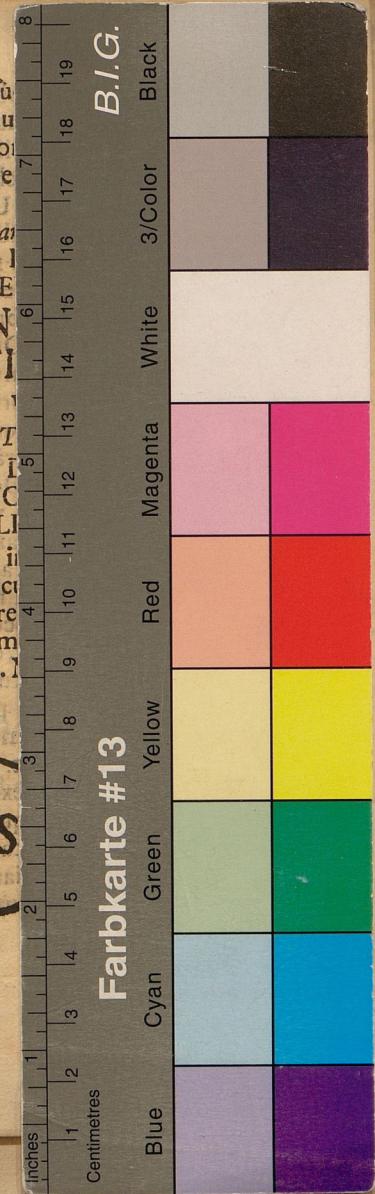
005 367 751

VD 78

1731, 27

33

THESES INAVGURALES JURIDICÆ

EX MATERIA

DE DONATIONE PROPTER NVPTIAS

IN SPECIE VERO

DE QVÆSTIONE:

AN, ET IN QVANTVM DONATIO PROPTER
NVPTIAS SECVNDVM NOVISSIMVM JVS SAXONICVM
VXORI VTILITATEM PRÆSTET?

QVAM

RECTORE VNIVERSITATIS MAGNIFICO,
REVERENDISSIMO ET AMPLISSIMO DOMINO,

DN. PLACIDO,

REGALIS MONAST. SS. APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI ORD. S. BENEDICTI
INTRA ERFORDIAM ABBATE, PRÆPOSITVRÆ ZELLENSIS ET IN FRANCKE-
RODA AD VVERRHAM DOMINO, S. FACVLT. THEOL. ASSESSORE
PRIMARIO, ETC.

PERMISSV ATQVE AVCTORITATE
INCLYTÆ FACVLTATIS JURIDICÆ

IN PERANTIQVA HIERANA,
SVB PRÆSIDIO

DN. ERNESTI TENZELII, JCTI,

EMINENTISS. AC SERENISS. PRINCIP. ELECT. MOGVNT. CONSIL. REGIMINIS,
JVDIC. PROVINC. AC FACVLT. JURID. ASSESS., EJVSDEMQVE H. T. DECANI,
NEC NON CIVITATIS CONSVLLO PRIMARIO,

PRO LICENTIA

SVMOS IN VTROQVE JVRE HONORES ET PRIVILEGIA
DOCTORALIA LEGITIME ACQVIRENDI

PVBLCÆ ERVDITORVM CENSVRÆ SVBMITTIT
AVTOR

JOH. JACOBVS Schreckenfuchs / *Offit. Misn.*
IN AVDITORIO MAJORI JURIDICO HORIS CONSVELTIS.

DIE VII. MAJI A. M DCCXXXI.

ERFORDIÆ, Typis JOH. CHRISTOPHORI HERINGII, Acad. Typogr.

14.